

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทย
ในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

โดย

นาวาอากาศโท ณ์ฐพล นิสัยนต์

หลักสูตรเสนาธิการทหารอากาศ
รุ่นที่ ๖๘ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

กองทัพอากาศ

ดอนเมือง

กรุงเทพมหานคร

หนังสือรับรอง

คณะกรรมการเอกสารวิจัยโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศได้ตรวจและรับรองว่า เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทย ในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ของ นาวาอากาศโท ญัฐพล นิสัยนต์ นายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๖๘ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเสนาธิการ ทหารอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

พลอากาศตรี

(พลทธี ตีกสูอินทร์)

ผู้บัญชาการโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

นาวาอากาศเอก

(สะอาด พงศาเจริญนนท์)

ที่ปรึกษาเอกสารวิจัยโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

นาวาอากาศโท

(สุทธิชัย ไชยจิตร)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบเอกสารวิจัยโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

บทคัดย่อ

เอกสารวิจัยเรื่อง	แนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทย ในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน
ชื่อนายทหารนักเรียน	นาวาอากาศโท ธีรพล นิสัยนต์
ที่ปรึกษา	นาวาอากาศเอก สะอาด พงศาเจริญนนท์
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	นาวาอากาศโท สุทธิชัย ไชยจิตร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน และนำเสนอแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีลักษณะของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ ใช้ทฤษฎี 5M Model

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่เหมาะสมคือ ๑) สร้างผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการอพยพคนไทยในต่างประเทศเพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องครบวงจรและมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ๒) สร้างองค์กรที่ปฏิบัติการกิจการลำเลียงทางอากาศในการอพยพคนไทยในต่างประเทศที่มีความเข้มแข็ง ๓) ควบคุมวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการปฏิบัติการ ๔) มีขั้นตอนและระเบียบการปฏิบัติที่มีความชัดเจน โดยระบุหน้าที่การสั่งการบังคับบัญชาของฝ่ายอำนวยการหลักและฝ่ายสนับสนุนเพื่อให้กระบวนการสั่งการเป็นขั้นตอนเป็นระบบ ๕) มีแผนวงรอบการปฏิบัติประจำวันอย่างประณีตในส่วนบังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายเสนาธิการ เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องในการปฏิบัติในปัจจุบันและในอนาคต อย่างไรก็ตามแนวทางที่ได้จากการวิจัยนี้เป็นเพียงแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินเท่านั้น ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการหรือฝ่ายเสนาธิการ สามารถใช้เอกสารวิจัยฉบับนี้ในการอ้างอิงแล้วควรมีการประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ข้อมูลแวดล้อมที่มีความทันสมัย และประกอบในการพิจารณาตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาอีกทางหนึ่ง

Abstract

Research Title	Guidance for developing the use of air force aircraft to evacuate Thai citizens abroad due to emergency situations.
Name	Wing Commander Nattapon Nisyan
Research Consultant	Group Captain Saard Pongsajaroennon
Research Advisor	Wing Commander Suttichai Chaiyajit

The purpose of this research is to study the enhancement of air force capabilities in conducting emergency evacuations, ensuring the safety and well-being of Thai citizens abroad during emergency situations. The nature of the research is documentary research. From the study and collection of all information related to the research objectives through the data analysis process by Content Analysis and using the 5M Model theory.

The research found that the appropriate approach is 1) Develop the professor with knowledge about Thai immigration abroad in order to achieve complete coordination and transfer of knowledge and experience. 2) Create an unbeatable airlift organization that carries out air transport missions to evacuate Thai people abroad. 3) Control materials and equipment follow the highest safety standards in the missions. 4) There are steps and clearly regulations by specifying the duties of commanding of the main administration department and the department Support to make the command process step by step systematic. 5) There is deliberately evacuation planning battle rhythm of command, administration and staff command. To achieve coordination and consistency in current and future operations. However, The Guidance for developing the use of air force aircraft to evacuate Thai citizens abroad due to emergency situations only Therefore, those who are responsible for the administration or the staff can be used This research document as a reference and should be applied according to the up-to-date data. and included in the decision-making of the supervisor in another way as well.

คำนำ

ตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัย กองทัพอากาศช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการบูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมรองรับสาธารณภัยทุกรูปแบบและครอบคลุมทุกมิติมาใช้ในการช่วยเหลือประชาชน ในการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้นเป็นหนึ่งในพันธกิจหลักของกองทัพอากาศ เพื่อตอบสนองภารกิจของรัฐบาลซึ่งในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลได้มอบหมายให้กองทัพอากาศปฏิบัติการกิจอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้แก่ การปฏิบัติการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม อพยพคนไทยและร่างผู้เสียชีวิตจากประเทศตूरกีกลับมายังประเทศไทย เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖, ปฏิบัติการอพยพคนไทยในต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐชูดานกลับมายังประเทศไทย เมื่อเดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นต้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล เป็นขั้นตอนที่มีความชัดเจน สามารถพัฒนาศักยภาพของกองทัพอากาศให้มีความพร้อมในการรองรับทุกภารกิจของกองทัพอากาศ และประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กองทัพอากาศเป็น “กองทัพอากาศที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ (Unbeatable Air Forces)” ต่อไป

นาวาอากาศโท

(ณัฐพล นิสัยนัต)

นายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๖๘

กรกฎาคม ๒๕๖๗

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยในครั้งนี้สามารถบรรลุผลสำเร็จ ด้วยความอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากคณาจารย์โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ที่กรุณาให้คำแนะนำสั่งสอนในทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่ง จึงขอขอบพระคุณ นาวาอากาศโท สุทธิชัย ไชยจิตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบเอกสารวิจัย ท่านได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำในการดำเนินการจัดทำเอกสารวิจัยจนบรรลุผลสำเร็จ ส่งผลให้การวิจัยในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ ได้ผลสรุปที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อประโยชน์ต่อกองทัพอากาศ

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ นาวาอากาศเอก สะอาด พงศาเจริญนนท์ ฝ่ายอำนวยการประจำผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ ที่กรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะในการทำเอกสารวิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย รวมทั้งครอบครัวของผู้วิจัยที่ช่วยเป็นกำลังใจอย่างยิ่งในการทำเอกสารวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
หนังสือรับรอง	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ค
คำนำ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๓. คำถามการวิจัย	๒
๔. ขอบเขตของการวิจัย	๓
๕. วิธีการวิจัย	๓
๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๗. คำนียามศัพท์เฉพาะ	๓
๘. กรอบแนวคิดการวิจัย	๔
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม	๕
๑. ระเบียบการจัดส่วนราชการและระบบบริหารราชการของกองทัพอากาศ	๕
๒. หลักการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน	๖
๓. หลักการร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศ	๙
๔. แนวทางการเตรียมความพร้อมรับมือจากสถานการณ์ฉุกเฉิน	๑๐
๕. แผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล	๑๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓
๑. ขั้นตอนการวิจัย	๑๓
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๓
๓. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๕
๑. กำลังคน (Man Power)	๑๕
๒. เครื่องจักร (Machine)	๑๖
๓. วัสดุอุปกรณ์ (Material)	๑๗
๔. วิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน (Method)	๑๘
๕. การจัดการในองค์กร (Management)	๑๘
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๒๒
๑. สรุปผลการวิจัย	๒๒
๒. อภิปรายผล	๒๕
๓. ข้อเสนอแนะ	๒๕
บรรณานุกรม	๒๗
ประวัติย่อผู้วิจัย	๒๙

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ - ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย	๔
ภาพที่ ๒ - ๑ แผนภาพโครงสร้างการจัดกองกำลังทางอากาศเฉพาะกิจ	๘
ภาพที่ ๒ - ๒ แสดงกระบวนการขั้นตอนการอนุมัติและการสั่งการเพื่อ อพยพคนไทยในต่างประเทศ	๙
ภาพที่ ๒ - ๓ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน	๑๐
ภาพที่ ๒ - ๔ แผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล	๑๒
ภาพที่ ๔ - ๑ แสดงสาเหตุปัญหาในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพ คนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน	๒๐
ภาพที่ ๕ - ๑ สรุปแนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหาทั้ง ๕ ประเด็น	๒๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ในสภาวะการณ์โลกปัจจุบัน โลกเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่จำนวนมากหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างชาติมหาอำนาจ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีนและสหรัฐอเมริกา สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน สงครามระหว่างอิสราเอลและฮามาส ความขัดแย้งภายในประเทศเมียนมาร์ สงครามกลางเมือง เหตุการณ์การก่อการร้าย สงครามยาเสพติด การค้ามนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมไปถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด อุทกภัย ดินถล่ม และคลื่นสึนามิ ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้บทบาทของกองทัพอากาศที่มีอยู่เดิมต้องเปลี่ยนแปลงตามบริบทของภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากสงครามรูปแบบเดิมคือการใช้อาวุธยุทธโศปกรณ์ในการสู้รบ มาเป็นสงครามรูปแบบใหม่รวมถึงการปฏิบัติการที่นอกเหนือจากสงครามในการอพยพคนไทยในต่างประเทศ โดยใช้อากาศยานทหาร ถ้าขาดการให้ความสำคัญในบริบทดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาสาธารณภัย ทำให้แก้ไขสถานการณ์วิกฤตเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ รวมไปถึงความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคนไทย

ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตราที่ ๒๑ กำหนดให้กองทัพอากาศ มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศการป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการ เกี่ยวกับการใช้กำลังทางอากาศตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม โดยมีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ซึ่งผู้บัญชาการทหารอากาศ พลอากาศเอก พันธุ์ภักดี พัฒนกุล ได้มอบนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศปี พ.ศ.๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ กองทัพอากาศจะมุ่งสู่ “Unbeatable Air Force” กองทัพอากาศที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ การเป็นกองทัพอากาศที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพได้นั้น เป็นการเตรียมความพร้อมในการปกป้องอธิปไตยและมีขีดความสามารถที่เท่าเทียม ในการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค สามารถปฏิบัติการกิจร่วมกันทั้งภารกิจ การรบ และมีใช้การรบ โดยเฉพาะการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติได้อย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ

จากเจตนารมณ์ของผู้บัญชาการทหารอากาศ กองทัพอากาศมีความจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถการใช้กำลังของกองทัพอากาศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น ในเรื่องการใช้กำลังทางอากาศ และการปฏิบัติการทางทหารที่นอกเหนือจากสงคราม รวมไปถึงการอพยพคนไทยในต่างประเทศ ตามบริบทสภาวะการณ์ของโลกปัจจุบัน และรู้เท่าทันต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ในอนาคต ด้วยบริบทดังกล่าวจึงนับเป็นการก้าวผ่านที่สำคัญของกองทัพอากาศ องค์การของกองทัพอากาศจึงต้องมีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัย กองทัพอากาศช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการบูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมรองรับสาธารณภัยทุกรูปแบบและครอบคลุมทุกมิติมาใช้ในการช่วยเหลือประชาชน กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีขีดความสามารถในการตอบสนองต่อภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการการอพยพคนจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้นมีขั้นตอนในการดำเนินการหลายขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การสั่งการจากหลากหลายหน่วยงานนอกกองทัพอากาศ จนมาถึงการสั่งการภายในกองทัพอากาศ ถือได้ว่ากองทัพอากาศเป็นเครื่องมือหนึ่งของรัฐบาลไทย ในการเตรียมความพร้อมของอากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้งในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นส่งผลทำให้การเตรียมการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน มีความสับสนในขั้นตอนการสั่งการและการประสานงานอย่างไม่เป็นระบบ เนื่องจากมีสายการบังคับบัญชาหลายชั้น หลายขั้นตอน ผู้ปฏิบัติงานในทุกภาคส่วนรับภาระงานมากจนเกินไป ทั้งในส่วนของงานการปฏิบัติภารกิจ รวมไปถึงการแก้ไขสถานการณ์ ณ ขณะนั้น ทำให้ในการปฏิบัติภารกิจเกิดความไม่ปลอดภัยและไม่เท่าทันกับนานาประเทศ

จะเห็นได้ว่าการอพยพคนไทยในต่างประเทศโดยอากาศยานทหารจากสถานการณ์ฉุกเฉิน จึงเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ จึงควรให้เห็นถึงความสำคัญกับบทบาทดังกล่าวในแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและพัฒนากระบวนการดำเนินการอพยพให้มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในการรองรับกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กำลังเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษากระบวนการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๒.๒ เพื่อพัฒนากระบวนการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๓. คำถามการวิจัย

กองทัพอากาศจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างไร

๔. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกระบวนการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่อช่วยเหลือและอพยพคนไทยจากต่างประเทศกลับมายังประเทศไทย

๕. วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยจะทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ให้ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ด้วยการศึกษจากบทความทางวิชาการ บทความงานวิจัย เอกสารทางราชการ นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ กองทัพอากาศ สามารถยกระดับการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๖.๒ กรมยุทธการทหารอากาศ ได้แนวทางปฏิบัติการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๖.๓ หน่วยเกี่ยวข้อง ได้แนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๖.๔ ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๗. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๗.๑ การอพยพ (Non - Combatants Operation) คือ การเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ขัดแย้งหรือภัยพิบัติ ถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งของการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม เป็นการปฏิบัติการเพื่อให้ความช่วยเหลือ และรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งหรือภัยพิบัติ

๗.๒ การปฏิบัติการทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม (Military Operations Other Than War) คือ การใช้ขีดความสามารถของกำลังทหารปฏิบัติการอื่นใดที่ไม่ใช่การปฏิบัติการทางทหารเพื่อการทำสงคราม การปฏิบัติการเหล่านี้สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับเครื่องมือต่าง ๆ ของกำลังอำนาจแห่งชาติ เช่น การเมือง การเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยาและเทคโนโลยี เป็นต้น

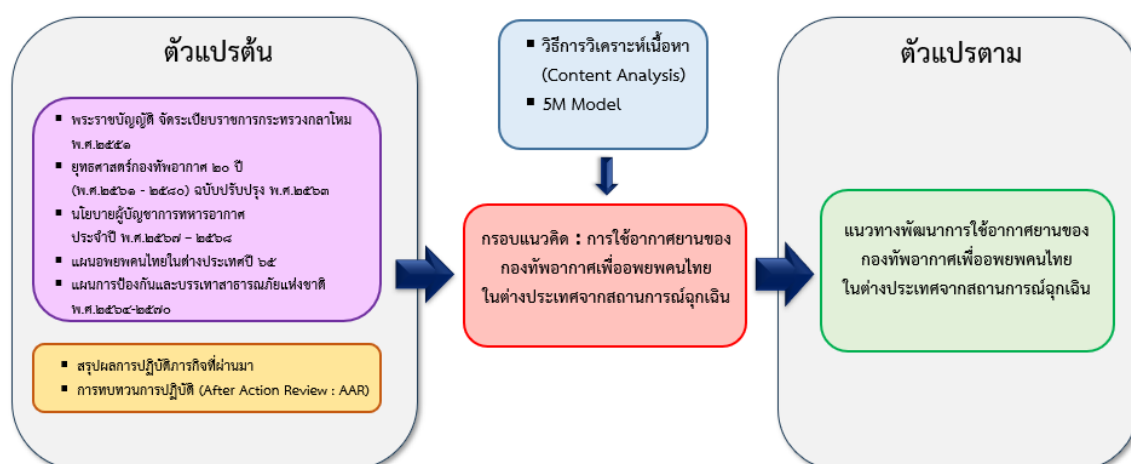
๗.๓ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาสาธารณภัย (Humanitarian Assistance & Disaster Relief) คือ ช่วยบรรเทาหรือลดผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ และจากมนุษย์ หรือที่เกิดจากสาเหตุอื่น เช่น โรคภัยไข้เจ็บ ความอดอยาก เป็นต้น

๗.๔ การปฏิบัติการด้านสันติภาพ (Peace Operations) คือ การสนับสนุนความพยายามทางการทูตเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเมืองในระยะยาว การรักษาสันติภาพเป็นการกระทำโดย

ได้รับการยินยอมจากทุกฝ่ายที่มีปัญหากัน พยายามทำให้ทุกฝ่ายยอมรับในข้อตกลงสันติภาพร่วมกัน การหยุดยิง การพักรบชั่วคราว การบังคับให้เกิดสันติภาพ นำกำลังทหารมาใช้หรือชู่ว่าจะใช้ โดยมีความเห็นของนานาชาติสนับสนุน การใช้กำลังแยกคู่อริออกจากกัน และการกำหนดเขตหวงห้ามเฉพาะ สร้างสภาวะสำหรับการพักรบ หรือการหยุดยิงต่างกับการรักษาสันติภาพที่ การปฏิบัติการบีบบังคับให้เกิดสันติภาพนี้ ไม่ต้องการการยินยอมจากประเทศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง

๗.๖ การปฏิบัติการกู้ภัยและการปฏิบัติการส่งกลับ (Recovery Operations) คือ การปฏิบัติเพื่อค้นหา กำหนดตำบลที่พิสุจน์ทราบ ช่วยเหลือและส่งกลับกำลังพล ศพ ผู้เสียชีวิต ชิ้นส่วนของร่างกาย เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่มีความสำคัญต่อความมั่นคง ของประเทศชาติ การปฏิบัติอาจจะมีลักษณะเป็นการปฏิบัติการพิเศษในทางลับ หรือ เปิดเผย

๘. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ ๑ - ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

เป็นการศึกษาเอกสารข้อมูลทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แผนบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน กองทัพอากาศ แผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม สรุปผลการปฏิบัติการกิจที่ผ่านมา รวมไปถึงการทบทวนการปฏิบัติ (After Action Review : AAR) ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ 5M Model เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ จากสถานการณ์ฉุกเฉิน

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยจะกล่าวถึงสาระสำคัญของระเบียบการจัดส่วนราชการและระบบบริหารราชการของกองทัพอากาศ หลักการใช้อากาศยานทหาร หลักการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน หลักการร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศ และแผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยมีเนื้อหาสำคัญ ดังนี้

๑. ระเบียบการจัดส่วนราชการและระบบบริหารราชการของกองทัพอากาศ

ระเบียบการจัดส่วนราชการของกองทัพอากาศประกอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ บัญญัติว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กฤษฎีกา และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม ในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๒ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ และตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ กำหนดให้กองทัพอากาศ มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ การป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ กล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่หลักของกองทัพอากาศคือการเตรียมกำลังและใช้กำลังของกองทัพอากาศ เพื่อป้องกันราชอาณาจักร พร้อมทั้งการพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ โดยดำรงระดับความพร้อมของขีดความสามารถอยู่ตลอดเวลา ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพกำลังทางอากาศให้มีคุณภาพ และครอบครองเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับมิตรประเทศและดำรงความเข้มข้นในความรับผิดชอบต่อภารกิจตามกฎหมายโดยเฉพาะในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และการพัฒนาประเทศตามแนวคิดทางยุทธศาสตร์นอกจากนั้น กองทัพอากาศมีการใช้กำลังกองทัพอากาศในยามปกติกล่าวคือ การแก้ไขปัญหาที่มีความสำคัญของประเทศชาติในยามวิกฤตต่าง ๆ ตลอดจนการช่วยเหลือประชาชน เช่น การบรรเทาสาธารณภัย การฟื้นฟูภัยพิบัติ การลำเลียงผู้ป่วยทางอากาศ และการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย เป็นต้น และในยามสงคราม กองทัพอากาศต้องพร้อมที่จะใช้กำลัง

กองทัพอากาศในการดำเนินกลยุทธ์ร่วมกับหน่วยกำลังอื่น ทั้งในการป้องกันประเทศ การพิทักษ์ผลประโยชน์แห่งชาติ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทุกกระดับ เพื่อการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ ความมั่นคง ความปลอดภัยจากภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกองทัพอากาศไว้อย่างชัดเจน ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัย โดยกองทัพอากาศจะต้องช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการบูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมรองรับสาธารณภัยทุกรูปแบบและครอบคลุมทุกมิติเพื่อมาใช้ในการช่วยเหลือประชาชน โดยมีการกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ คือ กลุ่มประชาชนและพื้นที่เป้าหมายมีความจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย ภัยพิบัติ รวมไปถึงสภาวะที่ไม่ปกติหรือสภาวะคับขัน โดยมีตัวชี้วัดคือความสำเร็จของการช่วยเหลือประชาชนที่เกิดจากสาธารณภัย ภัยพิบัติ (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓), ๒๕๖๓: ๖๔) กองทัพอากาศถือเป็นส่วนราชการภายในของกระทรวงกลาโหม มีลักษณะหน้าที่ของงานจัดอยู่ในกลุ่มด้านความมั่นคง เพื่อให้กองทัพอากาศสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในยามปกติ และยามมีสถานการณ์เร่งด่วนหรือฉุกเฉิน สามารถจำแนกรูปแบบระบบบริหารราชการของกองทัพอากาศได้ ๒ ประเภท (เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา การจัดส่วนราชการกองทัพอากาศ ปี พ.ศ.๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง ๒๐ ส.ค.๖๕), ๒๕๖๕: ๓๗) ดังนี้

ประเภทที่ ๑ ระบบบริหารราชการทั่วไป เป็นการจัดโครงสร้างการจัดส่วนราชการรองรับภารกิจเตรียมกำลังกองทัพให้มีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจในยามปกติ โดยจัดในรูปแบบของอัตราเฉพาะกิจ (อัตรา ทอ.๕๒) มีลักษณะการบริหารงานเป็นไปตาม กฎ ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับของทางราชการและสายการบังคับบัญชาตามระบบราชการทั่วไป

ประเภทที่ ๒ ระบบการใช้กำลัง เป็นการจัดโครงสร้างการจัดส่วนราชการรองรับสถานการณ์เร่งด่วนหรือฉุกเฉิน โดยจัดอยู่ในรูปแบบของอัตราเฉพาะกิจเป็นการปฏิบัติตามแผนเพื่อความมั่นคงของประเทศ หรืออัตราตามแผนยุทธการอื่น ๆ หรืออัตราเพื่อพลาง ที่มีสายการบังคับบัญชาสั้นที่สุด เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาส่งไปยังหน่วยปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การบริหารงานจะมีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่มีลักษณะเฉพาะ โดยจะอยู่ในรูปของคำสั่งให้ใช้กำลังภารกิจต่าง ๆ คำสั่งการสนับสนุนการใช้กำลังที่เป็นไปตามกฎหมายหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

๒. หลักการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

การปฏิบัติการอพยพบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ทำการรบ (Noncombatant Evacuation Operations : NEO) (หลักนิยมปฏิบัติการกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๖๖, ๒๕๖๖: ๑๙) เป็นการปฏิบัติการทางทหารที่ใช้ขีดความสามารถและกำลังทางอากาศตามคำสั่งของรัฐบาล เพื่ออพยพบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ทำการรบจากต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากสงคราม การจลาจล การก่อการร้าย หรือตามความ

จำเป็นของสถานการณ์ทางทหารที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นเกิดความไม่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้กองทัพอากาศได้ใช้คุณลักษณะขีดความสามารถของกำลังทางอากาศในการปฏิบัติการกึ่งอพยพคนไทยในต่างประเทศจากเหตุการณ์ฉุกเฉินมาแล้วหลายเหตุการณ์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

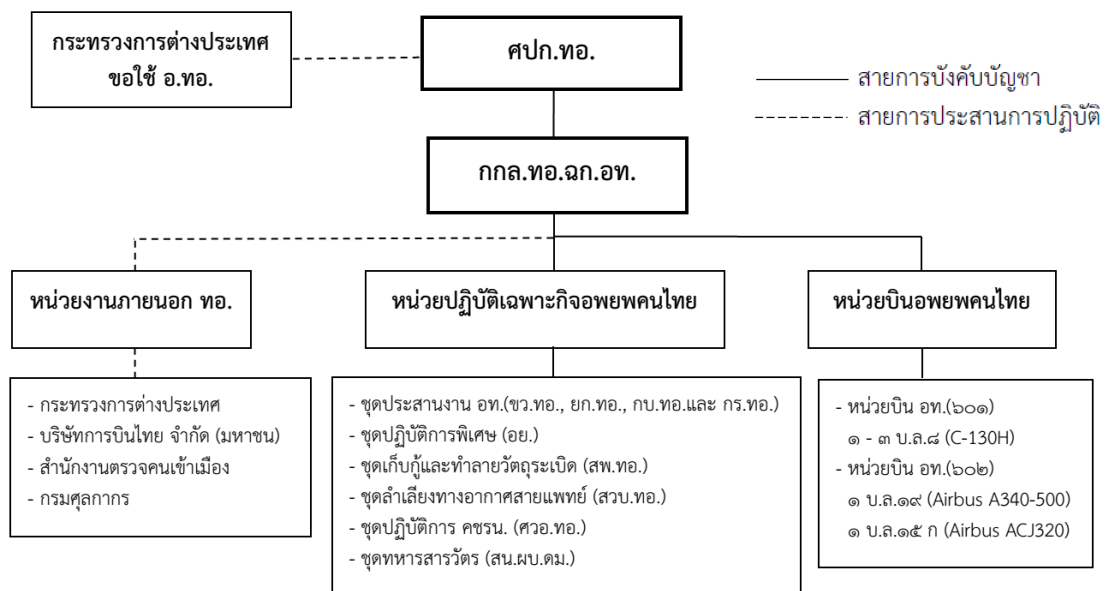
เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖ เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งรุนแรงขนาด ๗.๘ ตามมาตราริกเตอร์ บริเวณชายแดนระหว่างประเทศตุรกีและประเทศซีเรีย ซึ่งสร้างความเสียหายในหลายพื้นที่ มีผู้ได้รับบาดเจ็บ สูญหาย และเสียชีวิตจำนวนมาก รัฐบาลไทยประสานงานและสั่งการกองทัพอากาศเพื่อขอรับการสนับสนุนเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๙ (A340-500) เพื่อปฏิบัติการบินสนับสนุน จำนวน ๒ เที่ยวบิน ในการปฏิบัติการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม อพยพคนไทยและร่างผู้เสียชีวิตจากประเทศตุรกีกลับมายังประเทศไทย ซึ่งมีการรับผู้อพยพกลับประเทศจำนวน ๔๙ คน พร้อมกับร่างผู้เสียชีวิต ๑ ร่าง ซึ่งพบข้อขัดข้องจากการปฏิบัติการกึ่ง เช่น แผนการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมยังไม่ครอบคลุม ทั้งส่วนที่เกิดจากภัยพิบัติและเกิดจากสภาวะสงคราม แต่ละหน่วยที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจในการปฏิบัติการกึ่ง การขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์ภาคพื้น ฌ สนามบินปลายทางยังไม่เกิดการประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน ระบบเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์ดาวเทียมยังมีข้อจำกัด เป็นต้น

เมื่อเดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๖ เกิดเหตุการณ์ต่อสู้ระหว่างรัฐบาลชูดานกับกองกำลังสนับสนุนเคลื่อนที่เร็ว (Rapid Support Forces : RSF) ซึ่งเป็นกองกำลังรบกึ่งทหารที่ไม่ได้สังกัดกองทัพชูดาน โดยกลุ่ม RSF เข้ายึดสถานที่สำคัญของรัฐบาลชูดาน โจมตีผู้แทนสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศทำให้สถานการณ์ที่มีความตึงเครียดมากขึ้น ซึ่งสร้างความเสียหายในหลายพื้นที่ มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก รัฐบาลไทยประสานงานและสั่งการกองทัพอากาศเพื่อขอรับการสนับสนุนเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๙ (A340-500) จำนวน ๑ เครื่อง และเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๘ (C-130) จำนวน ๒ เครื่อง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐชูดานกลับมายังประเทศไทยมีการรับผู้อพยพกลับประเทศจำนวน ๒๑๘ คน ด้วยความปลอดภัย ซึ่งพบข้อขัดข้องจากการปฏิบัติการกึ่ง เช่น ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถเฉพาะทางด้านการอพยพคนไทยในต่างประเทศ โทรศัพท์ดาวเทียมประจำอากาศยานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการกึ่ง บรรณสารการบินไม่ครบถ้วนและไม่ครอบคลุมตลอดแผนการบิน เป็นต้น

เมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงโดยกลุ่มฮามาสเริ่มต้นปฏิบัติการ Al Aqsa Storm โดยเข้าโจมตีหลายพื้นที่ในรัฐอิสราเอล นายกรัฐมนตรีรัฐอิสราเอลได้ประกาศเข้าสู่สภาวะสงคราม พร้อมทั้งปฏิบัติการโจมตีทางอากาศ และปฏิบัติการภาคพื้นในพื้นที่ฉนวนกาซามีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก รัฐบาลไทยประสานงานและสั่งการกองทัพอากาศเพื่อขอรับการสนับสนุนเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๙ (A340-500) จำนวน ๑ เครื่อง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ ณ รัฐอิสราเอลกลับมายังประเทศไทย จำนวน ๕ เที่ยวบิน มีการรับผู้อพยพกลับประเทศจำนวน ๖๙๐ คน ด้วยความปลอดภัย ซึ่งพบข้อขัดข้องจากการปฏิบัติการกึ่ง เช่น ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติการกึ่งทางด้านการอพยพคนไทยในต่างประเทศ การวางแผนการบินมีความเร่งด่วนจึงขอรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่จากบริษัทการบินไทย การขออนุญาตบินผ่าน่านฟ้าบางประเทศมีความล่าช้า โปรแกรมวางแผนการบินของเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๙ มีข้อจำกัดไม่สามารถใช้วางแผนการบินได้ อุปกรณ์ Auxiliary Power Unit (APU) ของเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๙ ไม่สามารถใช้งานได้ เป็นต้น

ทำให้เห็นได้ว่ากองทัพอากาศมีความพร้อมในการจะใช้กำลังทางอากาศเพื่อช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทยในสถานการณ์วิกฤต ดังตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ด้วยการปฏิบัติการที่มีความรวดเร็วเท่าทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังมี ประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดขึ้น กองทัพอากาศจึงมีแผนปฏิบัติการ ลำเลียงทางอากาศนอกราชอาณาจักรของกองทัพอากาศเพื่อให้ความพร้อมในการปฏิบัติในการ อพยพคนไทยนอกราชอาณาจักรและเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องเตรียมการปฏิบัติ รวมไปถึงการประสานงานร่วมจนบรรลุเป้าประสงค์และเกิดความปลอดภัยสูงสุดในการปฏิบัติการกิจ

การปฏิบัติการของกองทัพอากาศในการช่วยเหลือและอพยพคนไทยในต่างประเทศจาก สถานการณ์ฉุกเฉิน จัดเป็นการปฏิบัติงานที่ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลกรณีเร่งด่วน ซึ่งกระทรวง การต่างประเทศจะขอทำการรับการสนับสนุนอากาศยานของกองทัพอากาศ ผ่านศูนย์ปฏิบัติการ กองทัพอากาศ จะทำการประสานงาน และสั่งการหน่วยเกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยกรมยุทธการทหาร อากาศเป็นหน่วยงานฝ่ายอำนวยการรับผิดชอบ จะทำการจัดตั้งกองกำลังทางอากาศเฉพาะกิจอพยพ คนไทยขึ้น จะทำการประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ นอกกองทัพอากาศ มีการสั่งการหน่วยปฏิบัติ เฉพาะกิจอพยพคนไทย และหน่วยบินอพยพคนไทย โดยมีโครงสร้างการจัดกองกำลัง รายละเอียด ตามแผนภาพโครงสร้าง

ภาพที่ ๒ - ๑ แผนภาพโครงสร้างการจัดกองกำลังทางอากาศเฉพาะกิจ

ที่มา : แผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๖๕

๓. หลักการร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศ

ตามระเบียบปฏิบัติประจำกองทัพอากาศ ว่าด้วยการส่งกำลังบำรุง พ.ศ.๒๕๖๑ ในยามปกติ การร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศในการสนับสนุนการลำเลียงทางอากาศนั้น กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศเป็นกรมฝ่ายเสนาธิการรับผิดชอบโดยใช้ระบบรวมการ ควบคุม กำกับดูแล ประสานและสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการส่งกำลังบำรุงทั้งปวง ทั้งนี้แผนการมีความอ่อนตัวสามารถยืดหยุ่นได้ตามความจำเป็นเร่งด่วน กล่าวคือ ในกรณีปกติ และกรณีเร่งด่วนที่จะต้องปฏิบัติภายใน ๒๔ ชม. ให้ดำเนินการร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศผ่านกองส่งกำลัง สำนักส่งกำลังบำรุง สำหรับในภาวะไม่ปกติหรือในยามสงคราม หรือกรณีเร่งด่วนที่จะต้องปฏิบัติภายใน ๗๒ ชม. แต่ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชม. ให้ดำเนินการผ่านศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ (ศปก.ทอ.) ฝ่ายส่งกำลังบำรุงศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ (ฝกบ.ศปก.ทอ.) และ ศูนย์ส่งกำลังบำรุง ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ (ศสล.ศปก.ทอ.) โดยนับเวลาจากการที่หน่วยอำนวยการด้านการส่งกำลังบำรุง (กบ.ทอ.หรือ ฝกบ.ศปก.ทอ.หรือ ศสล.ศปก.ทอ.) ได้รับเอกสารจนถึงระยะเวลาที่หน่วยจะต้องปฏิบัติภารกิจ ทั้งนี้ไม่นับรวมระยะเวลาของวันหยุดราชการ

ลำดับขั้นตอนการร้องขอการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่อปฏิบัติการอพยพช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น จะเริ่มจากเมื่อเกิดภัยพิบัติหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ประเทศที่ประสบเหตุการณ์ จะมีการขอความช่วยเหลือไปทางสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศที่ประสบภัยพิบัติ โดยสถานเอกอัครราชทูตไทยมีหน้าที่รับแจ้งเหตุ ให้ความช่วยเหลือประสานงาน และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ เพื่อส่งต่อข้อมูลไปยังกระทรวงการต่างประเทศ เตรียมข้อมูลที่มีความสำคัญนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพและช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศไปยังกระทรวงกลาโหม และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติสั่งการไปยังกองบัญชาการกองทัพไทยโดยจะสั่งการไปยังศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศซึ่งผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้รับผิดชอบ จะอนุมัติสั่งการให้กรมยุทธการทหารอากาศ สั่งการต่อไปให้กับกองบิน ๖ สั่งการหน่วยบินปฏิบัติการทางอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ รายละเอียดตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๒ - ๒ แสดงกระบวนการขั้นตอนการอนุมัติและการสั่งการ เพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ

๔. แนวทางการเตรียมความพร้อมรับมือจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

จากแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ มีการใช้หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เพื่อเป็นการรับมือและลดผลกระทบจากภัยพิบัติซึ่งมีลักษณะการเกิดขึ้นที่ยากแก่การคาดการณ์ โดยจะไม่รอให้เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติขึ้นก่อนจะเป็นการมุ่งเน้นถึงความเข้าใจในเรื่องของความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงจากภัยพิบัติอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมด้วยการพิจารณาถึงความปลอดภัยที่ยั่งยืน ซึ่งจะช่วยให้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับแผนเผชิญเหตุ นำไปสู่ความสามารถในการรับมือการวางแผนเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ การบรรเทาทุกข์ และการฟื้นฟูสภาพกลับได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งการบริหารจัดการได้เป็น ๓ ระยะคือ ก่อนเกิดภัยพิบัติ ขณะเกิดภัยพิบัติ และหลังจากเกิดภัยพิบัติ

ภาพที่ ๒ - ๓ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

จากหลักการดังกล่าว ถูกลำนำบูรณาการให้เหมาะสมกับบริบทของการเกิดสาธารณภัยกองทัพอากาศ มีความจำเป็นต้องมีกรอบความคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีความรอบคอบทุกมิติของการเกิดภัยพิบัติ เป็นจุดศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและสั่งการบังคับบัญชา มีการประสานงานกับหน่วยต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการเคลื่อนย้ายอพยพประชาชนคนไทยทั้งในประเทศ และต่างประเทศอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานในต่างประเทศที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ด้วยปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จึงต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน รัดกุม ครอบคลุมในทุกมิติ และต้องมีการวางแผนสำรองเพื่อรองรับการปฏิบัติอยู่เสมอ

๕. แผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล

แผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉิน (Noncombatant Evacuation Operations : NEO) ตามหลักสากล (Thompson, Online, 2013) มีขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

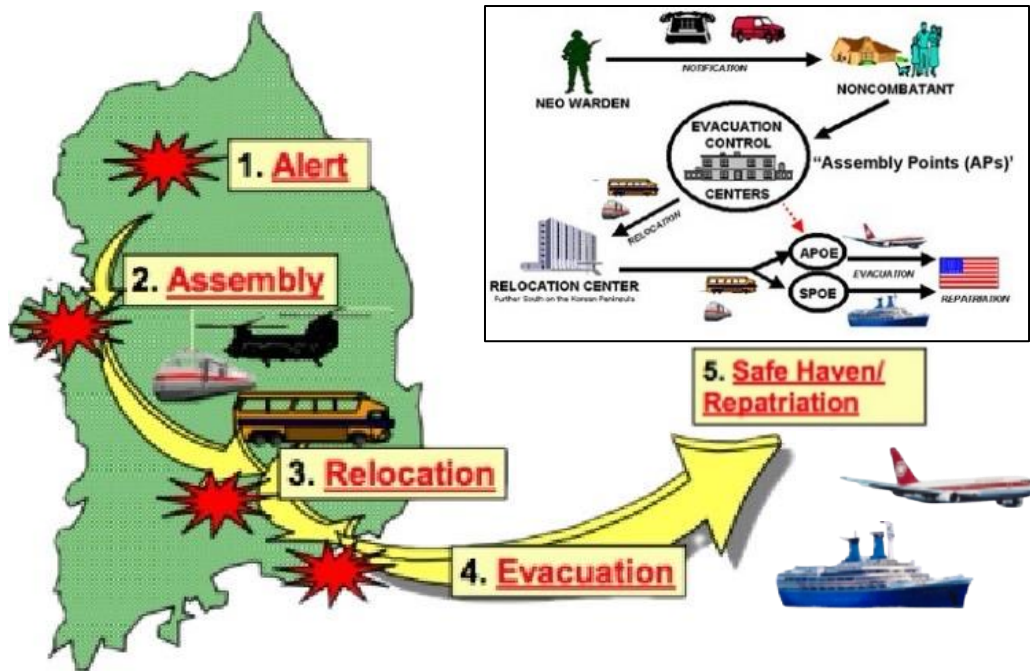
ขั้นตอนที่ ๑ ALERT เป็นการแจ้งเตือนผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณพื้นที่ประสบภัยพิบัติรับทราบถึงสถานการณ์รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันที่มีความจำเป็นต้องอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัยพิบัติ และคำแนะนำของการปฏิบัติเพื่อการอพยพออกจากพื้นที่ โดยจะต้องดำรงการติดต่อสื่อสารและการรับฟังข่าวสารจากส่วนกลางอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนที่ ๒ ASSEMBLY การรวมพล เป็นขั้นตอนการดำเนินการเคลื่อนย้ายประชาชนจากในพื้นที่ประสบภัยพิบัติมายังจุดรวมพล ซึ่งเป็นสถานที่พักพิงชั่วคราว (Evacuation Control Center : ECC) โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูลจะดำเนินการ การลงทะเบียนผู้อพยพและจัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ ในขั้นตอนที่ ๒ จะดำเนินการเพียงแค่นี้เป็นการรวมพล และเตรียมการเคลื่อนย้ายเท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ RELOCATION เป็นการเคลื่อนย้ายประชาชนออกไปสู่ศูนย์อพยพลี้ภัยชั่วคราว (Relocation Centers : RCs) เป็นพื้นที่ปลอดภัยจากภัยพิบัติ เพื่อรอการอพยพเคลื่อนไม่ว่าจะเป็นเคลื่อนย้ายทางบก ทางเรือหรือทางอากาศกลับไปยังประเทศต่าง ๆ ของประชาชน โดยมีการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขเบื้องต้น และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๔ EVACUATION AND REPATRIATION การอพยพเคลื่อนย้ายประชาชนไปยังพื้นที่ปลอดภัย (Safe Haven) ในขั้นตอนนี้จะต้องมีการประเมินสถานการณ์อย่างรอบคอบ มีแผนการปฏิบัติที่รัดกุมและชัดเจน มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ประสบภัยพิบัติและผู้ปฏิบัติการอย่างใกล้ชิด เมื่อผู้อพยพเดินทางกลับสู่ประเทศต่าง ๆ แล้วจะต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสภาวะทางจิตใจตามมาตรฐานทางด้านสาธารณสุขต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ SAFE HAVEN/REPATRIATION เป็นพื้นที่ปลอดภัย เมื่อประชาชนอพยพมาบริเวณพื้นที่ปลอดภัยแล้วจะเข้าสู่กระบวนการกรรมวิธีของแต่ละประเทศ โดยจะมีการคัดกรองเบื้องต้นรวมไปถึงกระบวนการทางด้านสาธารณสุขต่อไป

ภาพที่ ๒ - ๔ แผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล

ที่มา : Just In Case : U.S. Has Plans for Americans to Flee South Korea.

จากการศึกษาหลักใช้อากาศยานทหาร หลักการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน หลักการร้องขอเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศ และแผนอพยพประชาชนจากสถานการณ์ฉุกเฉินตามหลักสากล พบว่า กองทัพอากาศมีระเบียบของส่วนราชการ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับสถานการณ์ในการอพยพประชาชนในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความชัดเจน แต่การดำเนินงานมีหลากหลายขั้นตอนและยังมีความซับซ้อนมาก เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความจำเป็นจะต้องมีผู้ที่เข้าใจขั้นตอนกระบวนการอย่างแท้จริง ทั้งในประเด็นการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานนอกกองทัพอากาศ และหน่วยงานในกองทัพอากาศ มีความจำเป็นต้องมีประสานงานกันอย่างใกล้ชิดสถานการณ์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากไม่มีการเตรียมข้อมูลและแผนการปฏิบัติรวมไปถึงแนวทางการปฏิบัติการร่วมที่มีความชัดเจนครอบคลุมในทุกมิติ จะส่งผลทำให้ภาระงานทั้งในส่วนของการเตรียมการการประสานงาน รวมไปถึงการปฏิบัติงาน จะตกไปอยู่ที่ผู้ปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากไม่มีผู้ที่เข้าใจขั้นตอนกระบวนการอย่างแท้จริง รวมไปถึงแนวทางการปฏิบัติร่วมที่มีความชัดเจน ซึ่งในประเด็นดังกล่าว จะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการลดประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน อาจส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและกลายเป็นปัญหาที่รุนแรงต่อเนื่องไปในอนาคตได้

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศ เพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน และนำเสนอแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ อีกทั้งนำเสนอผลการ รวมถึงผลการปฏิบัติที่กองทัพอากาศเกี่ยวกับการอพยพคนไทยในต่างประเทศ เพื่อนำเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาสรุปเป็นผลการวิจัย ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะอธิบายถึงขั้นตอนการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการศึกษจากบทความทางวิชาการ บทความงานวิจัย เอกสารทางราชการ ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

- ๑.๑ ทบทวนวัตถุประสงค์ คำถามการวิจัย และขอบเขตของงานวิจัย
- ๑.๒ ทบทวนวรรณกรรมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ๑.๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๔ สังเคราะห์ข้อมูลและสรุปเป็นผลการวิจัย

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัยเชิงเอกสารนี้มาจากเอกสารทุติยภูมิทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย รายงานทางวิชาการ บทความทางวิชาการ บทความงานวิจัย เอกสารทางราชการ หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ โดยมีข้อพิจารณาในการคัดเลือกข้อมูล ดังนี้

- ๒.๑ ความจริง (Authenticity) โดยจะพิจารณาจากแหล่งของข้อมูลของเอกสารที่แท้จริงที่ได้มาจากหน่วยงานในการออกเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือและมีแหล่งอ้างอิงที่สามารถตรวจสอบได้
- ๒.๒ ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Credibility) โดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลของเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ ไม่มีข้อมูลที่ผิดพลาด บิดเบือนหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

๒.๓ ความหมาย (Meaning) โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อมูลในเอกสารที่มีความสอดคล้อง เป็นนัยสำคัญต่อวัตถุประสงค์กับงานวิจัย มีความชัดเจน และสามารถเข้าใจถึงข้อมูลได้ง่าย

๓. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตามทฤษฎี 5M Model กับเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสังเคราะห์เป็นแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยาน ของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๓.๑ กำหนดเกณฑ์คัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

ข้อมูลของงานวิจัยนี้ได้มาจากการศึกษา รายงานทางวิชาการ บทความวิชาการ บทความ งานวิจัย เอกสารทางราชการ หนังสือต่าง ๆ รวมไปถึงแหล่งของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๓.๒ กำหนดประเด็นการวิเคราะห์

งานวิจัยนี้ ผู้ทำวิจัยได้ทำการศึกษาพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีการกำหนดประเด็นการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎี 5M model ตามแนวความคิดของระบบ Lean โดยมีปัจจัยในการวิเคราะห์ คือ ๑) กำลังคน (Man Power) ๒) เครื่องจักร (Machine) ๓) วัสดุอุปกรณ์ (Material) ๔) วิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน (Method) และ ๕) การจัดการในองค์กร (Management)

๓.๓ พิจารณาเงื่อนไขแวดล้อม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเงื่อนไขแวดล้อมของข้อมูลเอกสารในลักษณะต่าง ๆ ที่จะนำมาประกอบการวิจัย โดยลักษณะข้อมูลที่จะนำมาพิจารณา ได้แก่ แหล่งที่มาของข้อมูลต้องมีความ น่าเชื่อถือและตีพิมพ์แพร่หลาย ช่วงเวลาของข้อมูลจะต้องมีความทันสมัย และแหล่งที่เผยแพร่ข้อมูล จะต้องมีความน่าเชื่อถืออีกด้วย

๓.๔ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตามทฤษฎี 5M model สังเคราะห์เป็นแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่อ อพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และประมวลผล ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการใช้อาคารของกองทัพอากาศเพื่อการอพยพคนไทยในต่างประเทศจาก สถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ว่าจะเป็นข้อขัดข้องจากการปฏิบัติภารกิจการบรรเทาภัยพิบัติและ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ สาธารณรัฐตุรกี การสนับสนุนการอพยพคนไทย ณ สาธารณรัฐชูดาน และการสนับสนุนการอพยพคนไทย ณ รัฐอิสราเอล ถือเป็นการปฏิบัติการใช้กำลังของกองทัพอากาศ เพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาสาธารณภัย เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยและพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นภารกิจตาม นโยบายของรัฐบาลและกองทัพไทย ซึ่งใช้ขีดความสามารถของกองทัพอากาศในการปฏิบัติการทาง ทหารในรูปแบบสงครามและที่มิใช่สงครามเพื่อให้ประชาชนในประเทศชาติเกิดความปลอดภัย ปราศจากการคุกคามทุกรูปแบบ การปฏิบัติการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยใช้อาคารทหาร ถือเป็นการประยุกต์ใช้แผนอพยพคนไทยในต่างประเทศประสานสอดคล้อง กับแผนการอพยพคนไทยของสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศนั้น ๆ เพื่อให้ได้แนวทาง พัฒนาการใช้อาคารของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินที่ มีประสิทธิภาพ โดยใช้ 5M Model และตามหลักคิดวงจรจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

๑. กำลังคน (Man Power)

๑.๑ ผู้บังคับบัญชามีการตัดสินใจในการอพยพคนไทยในต่างประเทศบนพื้นฐานของ ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ครอบคลุมในทุกมิติ เนื่องจากธรรมชาติของกองทัพอากาศที่มีการผลิตเปลี่ยน กำลังพลรวมไปถึงผู้บังคับบัญชาอยู่เป็นประจำ ซึ่งหลักการอพยพคนไทยในต่างประเทศจาก สถานการณ์ฉุกเฉิน มีขั้นตอนการปฏิบัติที่มีความซับซ้อน ในกรอบระยะเวลาที่มีความกระชับ มีความยาก ต่อการวางแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้ที่มีความเข้าใจในบริบทดังกล่าวมีจำนวนน้อย และยังขาด ประสบการณ์ รวมไปถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่มีความแตกต่างไปจากเดิมอยู่มาก ส่งผล กระทบต่อการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาอาจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ไม่ครอบคลุม ในทุกมิติ ดังนั้นเพื่อให้การสั่งการรวมถึงการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นและง่ายต่อ การสั่งการ ควรมีคู่มือการปฏิบัติหรือแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีข้อมูล เบื้องต้นในการวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานการณ์ มีการตระหนักรู้ถึงสถานการณ์เบื้องต้นก่อนการ ประชุมของคณะทำงานเพื่อให้เกิดการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา รวมไปถึงการเข้ารับการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้มีประสบการณ์ และการตระหนักรู้ถึงสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น

๑.๒ ผู้ปฏิบัติงานขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในเรื่องของการอพยพคนไทยในต่างประเทศ รวมถึงจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งในปัจจุบันกองทัพอากาศเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติรวมถึงสงครามต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐทำให้จะต้องมีการอพยพคนไทยในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในการปฏิบัติมีความยุ่งยากซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน กองทัพอากาศไทยกำลังเผชิญปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ในเรื่องของการอพยพคนไทยในต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการช่วยเหลือคนไทยในยามวิกฤต เช่น ขาดเจ้าหน้าที่ข่าวกรองภาคสนามเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การข่าวลวงหน้าเบื้องต้น เนื่องจากเป็นการปฏิบัติการกิจเร่งด่วนทำให้เกิดความยากและข้อจำกัดในการวางแผนการบิน ซึ่งกองทัพอากาศขอรับการสนับสนุนขอความช่วยเหลือจากบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อโรคร้ายแรงหรือโรคประจำถิ่น ได้รับการประสานและขอความช่วยเหลือจากกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ข้อมูลด้านการแพทย์เฉพาะทางที่จำเป็น และขาดล่ามหรือผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ในการติดต่อประสานงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติการกิจ เป็นต้น ดังนั้นกองทัพอากาศควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรวมถึงสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยทำการฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านในเรื่องของการอพยพคนไทยในต่างประเทศหรือจัดลำดับความสำคัญของหลักสูตรให้พิจารณาก่อน รวมไปถึงขอรับการสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านจากหน่วยที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดการพึ่งพาจากการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยนอกกองทัพอากาศ

๒. เครื่องจักร (Machine)

๒.๑ บ.ล.๑๙ (Airbus A340-500) มีขีดความสามารถปฏิบัติการกิจการลำเลียงทางอากาศระยะไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรวดเร็ว มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติการกิจการอพยพคนไทยในพื้นที่อยู่ไกลจากประเทศไทย ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในทวีปยุโรป รวมไปถึงกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง เป็นต้น มีขีดความสามารถบินไปถึงที่หมายโดยไม่ต้องเติมเชื้อเพลิงในระหว่างทาง มีข้อจำกัดในเรื่องของสนามบินปลายทางจะต้องเป็นสนามบินนานาชาติซึ่งต้องมีระยะทางวิ่งเพียงพอต่อการวิ่งขึ้น และลงสนามบิน มีพื้นที่ลานจอดขนาดใหญ่ และจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ภาคพื้นที่สามารถสนับสนุน บ.ล.๑๙ (Airbus A340-500) ได้อย่างครบถ้วน ซึ่งการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่อปฏิบัติการกิจการอพยพคนไทยในต่างประเทศนั้น มีความจำเป็นต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าก่อนปฏิบัติการกิจ

๒.๒ บ.ล.๑๕ ก (Airbus ACJ320) มีขีดความสามารถปฏิบัติการกิจการลำเลียงทางอากาศระยะไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรวดเร็ว มีรัศมีปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่ในประเทศกลุ่มเอเชียและประเทศในกลุ่มอาเซียนโดยไม่ต้องเติมเชื้อเพลิงระหว่างทาง สนามบินที่สามารถปฏิบัติการได้เป็นสนามบินนานาชาติทั่วไป จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ภาคพื้นที่สามารถสนับสนุนบ.ล.๑๕ ก (Airbus ACJ320) ได้ ซึ่งการใช้อากาศยานทหารเพื่อปฏิบัติการกิจการอพยพคนไทยในต่างประเทศนั้นมีความจำเป็นต้องประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าก่อนปฏิบัติการกิจ

๒.๓ บ.ล.๘ (C-130H) มีขีดความสามารถปฏิบัติการกิจการลำเลียงทางอากาศได้หลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นลำเลียงทางอากาศ การยุทธส่งทางอากาศ ปฏิบัติการส่งทางอากาศยุทธวิธี

สามารถปฏิบัติการบินขึ้นและลงสนามบินที่มีระยะทางวิ่งจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญไม่จำเป็นต้องขอรับอุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นในระหว่างการปฏิบัติการกิจ สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบภายในห้องโดยสารได้หลายรูปแบบเพื่อรองรับการบรรทุกผู้โดยสาร หรือสิ่งของต่าง ๆ มีรัศมีปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่ในประเทศกลุ่มอาเซียนโดยมีต้องเติมเชื้อเพลิงระหว่างทาง มีข้อจำกัดในการปฏิบัติการบินเดินทางระยะไกลจะใช้ระยะเวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับ บ.ล.๑๙ (Airbus A340-500) และ บ.ล.๑๕ ก (Airbus ACJ320) เนื่องจาก บ.ล.๘ (C-130H) จำเป็นต้องใช้สนามบินต่อระยะเพื่อเติมเชื้อเพลิง ในความสูงของการปฏิบัติการกิจ และย่านความเร็วของอากาศยานไม่สามารถใช้เส้นทางการบินได้หลายเส้นทาง และข้อจำกัดในเรื่องของการเป็นอากาศยานทหารอาจจะไม่สามารถผ่าน่านฟ้าบางประเทศได้

๓. วัสดุอุปกรณ์ (Material)

ในการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศนั้นวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการกิจเป็นการลดขีดความสามารถของการปฏิบัติการกิจ เนื่องจากในปัจจุบันกองทัพอากาศเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติรวมถึงสงครามต่าง ๆ ทำให้จะต้องมีการอพยพคนไทยในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในการปฏิบัติมีความยุ่งยากซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน กองทัพอากาศไทยยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ในเรื่องของการอพยพคนไทยในต่างประเทศ สามารถแบ่งได้เป็นวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการบิน ได้แก่ บรรณสารสนับสนุนการบิน (Enroute Chart) ที่ยังไม่ครอบคลุมต่อการปฏิบัติการกิจ ผู้ปฏิบัติใช้โปรแกรมวางแผนการบิน (Foreflight Application) แทน โปรแกรมการวางแผนการบิน (ArincDirect) มีข้อจำกัดในการวางแผนการบิน เนื่องจากโปรแกรมไม่สามารถใช้งานได้ในกรณีที่ต้องมีการคำนวณเส้นทางการบินที่เกินระยะเวลา ๗ ชั่วโมงบิน นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์สื่อสารที่ใช้ในการบิน ได้แก่ โทรศัพท์ดาวเทียมประจำอากาศยานของกองทัพอากาศ (SATCOM) เป็นอุปกรณ์ที่สามารถติดต่อสื่อสารบนอากาศยานได้ ใช้เพื่อรายงานสถานการณ์ ติดต่อประสานงานเบื้องต้นก่อนไปถึงสนามบินปลายทาง มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ในการปฏิบัติการกิจ เป็นต้น ดังนั้นถ้าจะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ มีความจำเป็นต้อง จัดหาเพิ่มเติม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความพร้อม เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

๔. วิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน (Method)

ในเรื่องของขั้นตอนดำเนินการอพยพคนไทยในต่างประเทศนั้น ในส่วนขั้นตอนการเตรียมความพร้อม (Preparedness) และขั้นตอนการเผชิญเหตุ (Response) การประสานงานยังไม่เกิดการประสาน สอดคล้องครบวงจร ตามหลักคิดวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม และขั้นตอนการเผชิญเหตุ จากการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลพบว่า ขั้นตอนการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันของกองทัพอากาศ และหน่วยงานนอก กองทัพอากาศ เป็นไปตามหลักคิดดังกล่าว มีแผนการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น มีการวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือไม่ชัดเจน และมีแผนเผชิญเหตุ เพื่อรองรับตามสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นขั้นเป็นตอนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการฝึกซ้อม การปฏิบัติกรอพยพประชาชนคนไทยจากพื้นที่ขัดแย้งหรือภัยพิบัติตามธรรมชาติภายในหน่วยงานใน กองทัพอากาศเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี แต่จากข้อมูลสถานการณ์จริงที่ผ่านมาพบว่า เมื่อเกิด สถานการณ์ขึ้นการดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ ยังไม่เกิดการประสานสอดคล้องครบวงจร ต่างหน่วยงานมุ่งเน้นทำหน้าที่เฉพาะในส่วนงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนเพียงแค่นั้น แต่ขาด ความเข้าใจในบริบทการทำงานร่วมกัน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งคือ ระดับผู้ปฏิบัติงานต้องเป็น ตัวกลางที่ช่วยติดต่อประสานงานให้ทั้งหน่วยงานภายในกองทัพอากาศ และหน่วยงานนอก กองทัพอากาศ ไม่ว่าจะเป็งานในส่วนงานด้านธุรการ เช่น การติดต่อและติดตามเพื่อขออนุญาต ให้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่อบินผ่าน่านฟ้า (Diplomatic Clearance) ของประเทศต่าง ๆ ตามเส้นทางการบิน การติดต่อประสานเพื่อขอรับสนับสนุนการบริการภาคพื้นต่าง ๆ และในบาง สถานการณ์การตัดสินใจแก้ไขปัญหาเมื่อไปถึงที่สนามบินปลายทางจะตกเป็นภาระหน้าที่ ของผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดอีกด้วย ซึ่งถือเป็นสาเหตุของปัญหาที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่เข้าใจบริบทใน การทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม ทำให้ยังไม่เกิดการประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้การฝึกซ้อมการปฏิบัติกรอพยพประชาชนคนไทยจากพื้นที่ขัดแย้งหรือ ภัยพิบัติตามธรรมชาติภายในหน่วยงานในกองทัพอากาศยังไม่มี ความสมจริงเท่าที่มีการฝึกเฉพาะ บางหน่วยงานในกองทัพอากาศเท่านั้น ยังไม่มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ นอกกองทัพอากาศจึงทำให้ยังขาดการประสานสอดคล้องและการมองเห็นภาพเดียวกันในการอพยพ คนไทยในต่างประเทศ

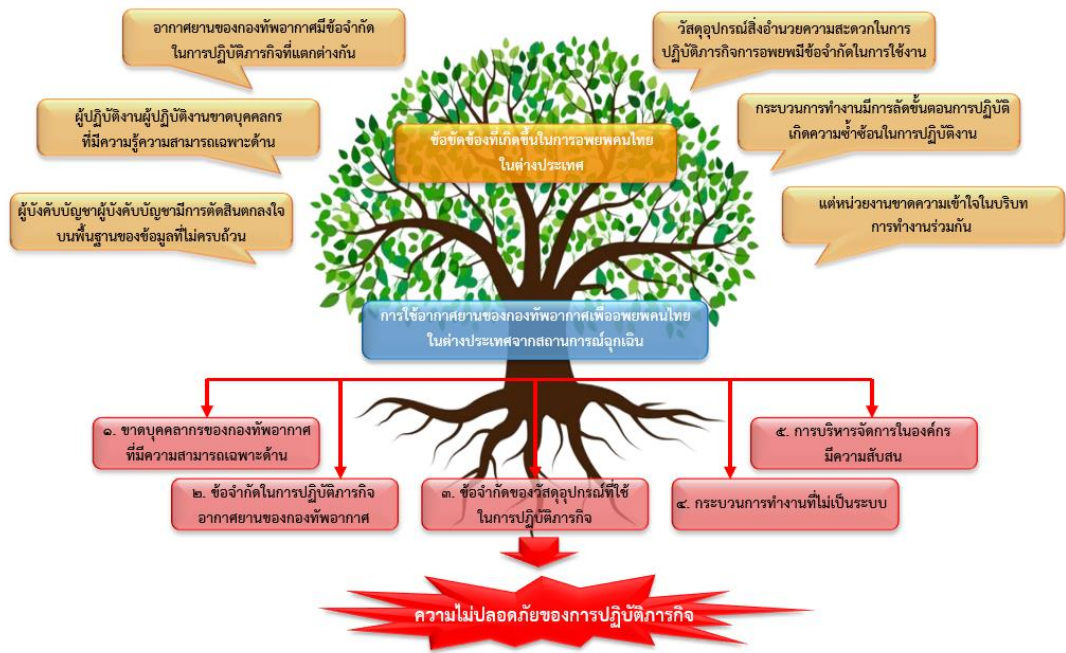
๕. การจัดการในองค์กร (Management)

การใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น การปฏิบัติภารกิจรวมไปถึงกระบวนการทำงานเกิดความสับสน คลุมเครือ ไม่เป็นระบบระเบียบ เมื่อมองถึงการปฏิบัติภารกิจโดยภาพรวมที่ผ่านมา นั้น ในการอพยพคนไทยในต่างประเทศจาก สถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด แต่เมื่อมองถึงข้อเท็จจริง แล้วการปฏิบัติภารกิจอพยพคนไทยในต่างประเทศหลายครั้งพบว่า ยังมีขั้นตอนกระบวนการ ปฏิบัติงานที่ยังไม่เป็นระบบ ไม่เป็นไปตามแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศตามที่กองทัพอากาศ กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการจัดหน่วยตามแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ แบบหน่วยเฉพาะกิจ มีข้อดีคือตามคุณลักษณะกำลังทางอากาศ ในการปฏิบัติภารกิจสามารถ

ตอบสนองสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว มีพิธีการบินครอบคลุม มีความอ่อนตัว สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการของภารกิจได้อย่างกระชับ รวดเร็ว บรรลุวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่จำกัด แต่มีขีดจำกัดในเรื่องของการปฏิบัติงาน จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการด้านข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการส่งการตามสายการบังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้สั่งการ การที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อตอบสนองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้น จึงเกิดการลัดขั้นตอนการปฏิบัติมีการข้ามสายงาน การบังคับบัญชากัน มีการประสานมายังผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นงานด้านยุทธการ และงานด้านธุรการ หากวิเคราะห์ตามบริบท สาเหตุปัจจัย และเงื่อนไขของการปฏิบัติภารกิจการใช้อากาศยานทหารในการอพยพคนไทยในต่างประเทศ พบว่านโยบายของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติภารกิจอพยพคนไทยในแต่ละครั้งมีความแตกต่างกันมาก ทำให้รูปแบบของกระบวนการดำเนินงาน แต่ละครั้งมีความแตกต่างกัน ชับซ้อน มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป ประกอบกันกับ กองทัพอากาศยังไม่มีการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินที่เป็นระบบ ขาดผู้ที่ประสบการณ์เชี่ยวชาญในงานด้านการปฏิบัติภารกิจอพยพคนไทยในต่างประเทศ ขาดการรับรู้ด้านข้อมูลปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งบุคคลกรในการปฏิบัติภารกิจมีองค์ความรู้ รวมไปถึงการตระหนักรู้ถึงสถานการณ์ที่ไม่เท่ากัน ดังนั้น วิธีการที่ไม่ให้ภาระงานตกไปอยู่ที่ระดับผู้ปฏิบัติงาน สืบเนื่องมาจากปฏิบัติการกิจที่กระบวนการทำงานเกิดความสับสน คลุมเครือ ไม่เป็นระบบระเบียบ คือ การปรับโครงสร้างตามแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ แบบหน่วยเฉพาะกิจให้มีลักษณะเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงแบ่งปันข้อมูลให้ครบวงจรทั้งในส่วนผู้บังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ รวมไปถึงผู้ปฏิบัติ ให้มีกระบวนการเรียนรู้ และรับรู้ข้อมูลที่เท่าเทียมกัน มีความตระหนักถึงสถานการณ์ที่เท่าเทียมกัน สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินให้เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่เคยปฏิบัติการกิจ รวมถึงสร้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นที่ปรึกษาในด้านการให้ข้อมูลที่สำคัญเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ 5M Model, หลักคิดวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) และใช้กรอบเทคนิค Problem Tree สรุปประเด็นปัญหาได้ ๕ ประเด็น ได้ดังนี้

- ประเด็นที่ ๑ ขาดบุคลากรของกองทัพอากาศที่มีความสามารถเฉพาะด้าน
- ประเด็นที่ ๒ ขีดจำกัดในการปฏิบัติภารกิจอากาศยานของกองทัพอากาศ
- ประเด็นที่ ๓ ขีดจำกัดของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติภารกิจ
- ประเด็นที่ ๔ กระบวนการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
- ประเด็นที่ ๕ การบริหารจัดการในองค์กรมีความสับสน

ภาพที่ ๔ - ๑ แสดงสาเหตุปัญหาในการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน

แนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหาทั้ง ๕ ประเด็น

จากผลการปฏิบัติการที่ผ่านมาในขั้นตอนการเตรียมการใช้กำลังและขั้นการใช้แผนเผชิญเหตุนั้น มีขั้นตอนการปฏิบัติโดยมีการทบทวนแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเมื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่าเป็นเรื่องของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่ไม่เพียงพอ ข้อจำกัดในการปฏิบัติการอากาศยานของกองทัพอากาศ ข้อจำกัดของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติการที่ยังไม่สามารถใช้ได้อย่างเต็มขีดความสามารถ กระบวนการทำงานการติดต่อประสานงานที่ยังไม่เป็นระบบ และการบริหารจัดการในองค์กรที่ยังไม่เป็นไปตามแผนการ จึงมีแนวทางในการแก้ไขประเด็นปัญหาดังกล่าวได้ดังนี้

๑) สร้างผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการอพยพคนไทยในต่างประเทศเพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องครบวงจรและมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

๒) สร้างองค์กรที่ปฏิบัติการการลำเลียงทางอากาศในการอพยพคนไทยในต่างประเทศที่มีความเข้มแข็ง

๓) ควบคุมวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการปฏิบัติการ

๔) มีขั้นตอนและระเบียบการปฏิบัติที่มีความชัดเจน โดยระบุหน้าที่การสั่งการบังคับบัญชาของฝ่ายอำนวยการหลักและฝ่ายสนับสนุนเพื่อให้กระบวนการสั่งการเป็นขั้นตอนเป็นระบบ

๕) มีวงรอบการปฏิบัติประจำวันอย่างประณีตในส่วนบังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายเสนาธิการ เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องในการปฏิบัติในปัจจุบันและในอนาคต

๖) เพิ่มบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนให้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมคนไทยในต่างประเทศทุกครั้งปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

หากดำเนินการตามแนวทางแก้ไขประเด็นปัญหานี้ ผลที่ได้รับคาดว่าจะทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการจัดการเรื่องการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศดียิ่งขึ้น สามารถลดกระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของกองทัพออกไป ไม่ก่อให้เกิดการล่าช้าขั้นตอน รวมไปถึงความซ้ำซ้อนของกระบวนการทำงาน เกิดมาตรฐานการดำเนินงานในการบริหารจัดการที่ดีในสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอพยพคนไทยในต่างประเทศมีความเข้าใจในกระบวนการที่ตนและสามารถนำทรัพยากรที่กองทัพอากาศมีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า อีกทั้งยังสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานผู้ปฏิบัติ และเป็นการเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติภารกิจอีกด้วย

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน และนำเสนอแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตของกองทัพอากาศ สามารถสรุปผลการวิจัย ข้ออภิปราย และข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังนี้

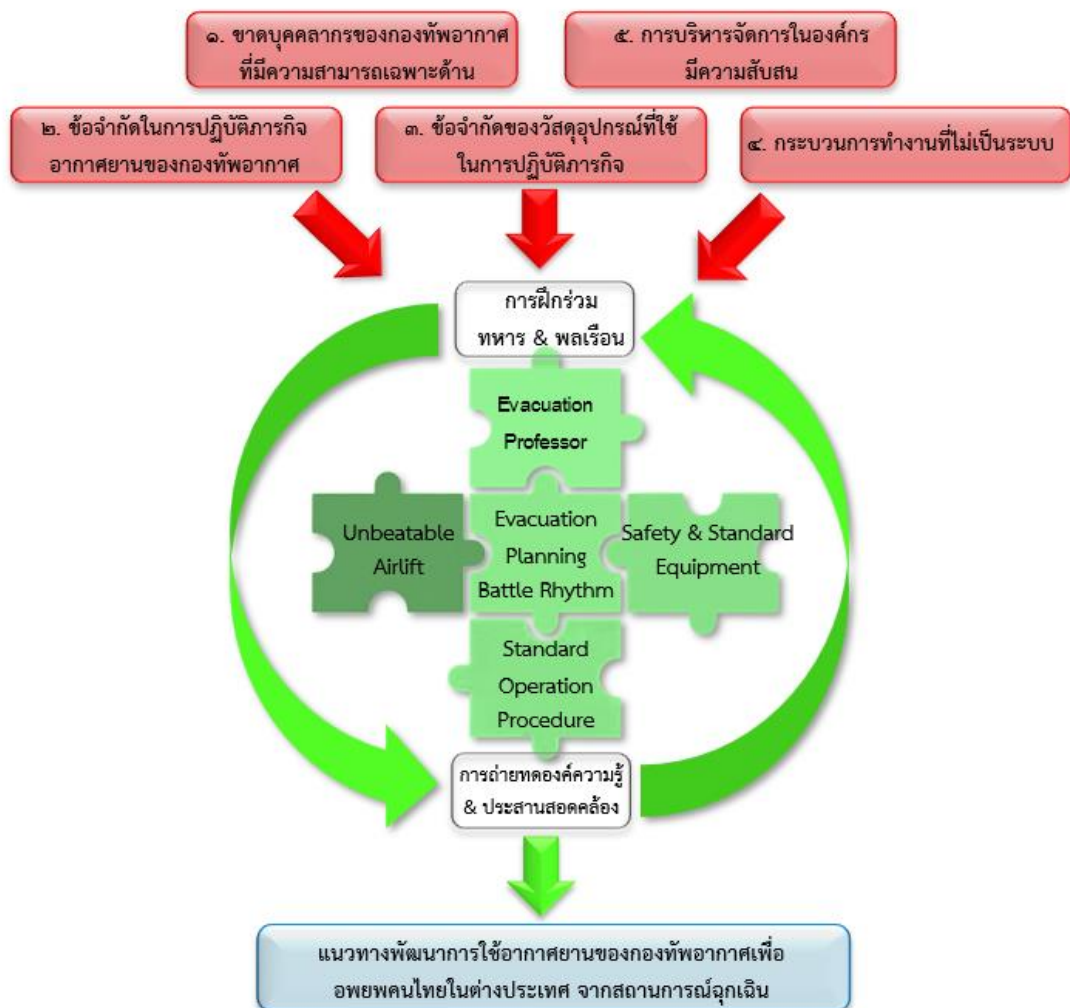
๑. สรุปผลการวิจัย

การใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ 5M Model เพื่อให้ทราบแนวทางพัฒนาการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ผลการวิจัยพบว่า การใช้อากาศยานทหารเพื่อการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินมีระเบียบการจัดส่วนราชการแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน และกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อใช้อากาศยานของกองทัพอากาศในการอพยพคนไทยในต่างประเทศยังมีความซับซ้อนเกิดความสับสนในการปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ให้เท่าทันต่อสถานการณ์มีความจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานของกองทัพอากาศที่เข้าใจกระบวนการการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งการติดต่อประสานงานร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานในกองทัพอากาศและหน่วยงานภายนอกกองทัพอากาศ จำเป็นต้องมีการประสานสอดคล้องข้อมูลร่วมกันอย่างใกล้ชิด ทั้งในสถานะเตรียมการปฏิบัติการกิจและปฏิบัติการกิจจริง โดยภาระงานทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นในส่วนการเตรียมการ การประสานงานและการปฏิบัติงานจะตกไปอยู่ที่ผู้ปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติการใช้กำลังทางอากาศในการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัยพิบัติหรือพื้นที่ขัดแย้งอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี แต่ในการฝึกการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัยพิบัติหรือพื้นที่ขัดแย้งทุกครั้งที่ผ่านมา เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นเฉพาะในบางส่วนของกองทัพอากาศเท่านั้น ยังไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนอกกองทัพอากาศ อีกทั้งยังขาดความสมจริงในการปฏิบัติการฝึกซ้อม แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในบริบทการทำงานร่วมกัน ขาดการประสานสอดคล้องที่เป็นระบบ ในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับผู้ปฏิบัติงานทั้งสิ้น ส่งผลกระทบโดยตรงให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานลดน้อยลงอาจส่งผลกระทบทำให้มีโอกาสเกิดความไม่ปลอดภัยระหว่างการปฏิบัติงานสามารถกลายเป็นปัญหาที่รุนแรงต่อเนื่องได้ในอนาคตหากยังไม่ได้

รับการแก้ไข ทั้งยังเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจของระดับผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติ ต่อสถานการณ์นั้น ๆ เนื่องจากได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง มีโอกาสเกิดความผิดพลาดและความไม่ปลอดภัยซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้หลักคิดวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และสามารถสรุปประเด็นปัญหาหลักที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ ๕ ประเด็น ได้แก่

- ประเด็นที่ ๑ ขาดบุคลากรของกองทัพอากาศที่มีความสามารถเฉพาะด้าน
- ประเด็นที่ ๒ ข้อจำกัดในการปฏิบัติการกิจอากาศยานของกองทัพอากาศ
- ประเด็นที่ ๓ ข้อจำกัดของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติการกิจ
- ประเด็นที่ ๔ กระบวนการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
- ประเด็นที่ ๕ การบริหารจัดการในองค์กรมีความสับสน

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะตามปัจจัยและเงื่อนไขที่เป็นประเด็นปัญหาตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๕ - ๑ สรุปแนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหาทั้ง ๕ ประเด็น

๑.๑ สร้างผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการอพยพคนไทยในต่างประเทศ (Evacuation Professor) เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องครบวงจรและมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้หน่วยงานมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และความรู้ความสามารถในด้านการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานทั้งในส่วนอำนวยการ ปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุนต่าง ๆ เข้าร่วมปฏิบัติการฝึกซ้อมการอพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้รวมถึงหลักการและเหตุผล แล้วนำกลับเข้ามาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในหน่วยงานเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การสร้างผู้เชี่ยวชาญในทุกด้านของการอพยพคนไทยในต่างประเทศนั้น จะช่วยให้การดำเนินงานในสถานการณ์จริงเป็นไปตามแผน และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

๑.๒ สร้างองค์กรที่ปฏิบัติการกิจการลำเลียงทางอากาศในการอพยพคนไทยในต่างประเทศที่มีความเข้มแข็ง (Unbeatable Airlift) เมื่อสร้างองค์กรที่มีความเข้มแข็งแล้วจะส่งผลโดยตรงทำให้เครื่องมือที่ใช้ในองค์กรเพื่อใช้ในอพยพได้แก่ อากาศยาน รวมไปถึง วัสดุอะไหล่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงมีความแข็งแรงกล่าวคืออากาศยานที่ใช้ในการลำเลียงทางอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศมีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจ สามารถเป็นเครื่องมือหนึ่งของรัฐบาลในการช่วยเหลือประชาชนคนไทยในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ควบคุมวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน (Safety and Standard Equipment) เพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการปฏิบัติการกิจ ให้ความสำคัญเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องควบคุมวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน จะทำให้หน่วยงานที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการอพยพจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีความสำคัญจำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติการกิจ ลดปัญหาการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ นอกกองทัพอากาศ เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของผู้ปฏิบัติจะสามารถทำให้ในการปฏิบัติการกิจเกิดความปลอดภัยสูงสุด

๑.๔ มีขั้นตอนและระเบียบการปฏิบัติที่มีความชัดเจน (Standard Operation Procedure : SOP) โดยระบุหน้าที่การสั่งการบังคับบัญชาของฝ่ายอำนวยการหลักและฝ่ายสนับสนุนเพื่อให้กระบวนการสั่งการเป็นขั้นตอนเป็นระบบ ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจขั้นตอนและระเบียบการปฏิบัติที่มีความชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน สามารถปฏิบัติการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศในการอพยพคนไทยในต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง ทั้งในด้านหลักการและแนวทางปฏิบัติในการใช้อากาศยานทหาร เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ถูกต้อง ง่ายต่อการปฏิบัติในส่วนบังคับบัญชาของฝ่ายอำนวยการหลักและฝ่ายสนับสนุน สามารถประสานงานทั้งหน่วยงานภายในกองทัพอากาศ และหน่วยงานภายนอกกองทัพอากาศ ให้เกิดการประสานสอดคล้องมีความเข้าใจตรงกันทุกภาคส่วนอย่างชัดเจน รวมถึงเร็วตรงประเด็น และเป็นรูปธรรม เพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการปฏิบัติการกิจ

๑.๕ มีแผนวงรอบการปฏิบัติประจำวัน (Evacuation Planning Battle Rhythm) อย่างประณีตในส่วนของการบังคับบัญชา ฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายเสนาธิการ เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องในการปฏิบัติในปัจจุบันและในอนาคต เป็นเครื่องมือระดับยุทธการสำหรับส่วนบังคับบัญชาฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายเสนาธิการ ให้ทราบถึงวงรอบของการปฏิบัติประจำวันที่ได้มาทำการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะสามารถช่วยให้หน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศเกิดการประสานสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการตัดสินใจเป็นไป

อย่างถูกต้อง เป็นกรอบของการปฏิบัติการร่วมเพื่อใช้ประกอบกับการตัดสินใจ สามารถระบุสาเหตุของปัญหาที่มีการตอบสนองสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว และทำให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของกองทัพอากาศเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติการกิจการใช้อากาศยานของกองทัพอากาศเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินทั้ง ๓ ภารกิจนั้น ได้แก่ การอพยพคนไทยและร่างผู้เสียชีวิตจากประเทศตุรกีกลับมายังประเทศไทย, การอพยพคนไทยในต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐชูดานกลับมายังประเทศไทย และการอพยพคนไทยในต่างประเทศ ณ รัฐอิสราเอลกลับมายังประเทศไทย เป็นไปตามการปฏิบัติตามแผนอพยพคนไทยในต่างประเทศปี ๒๕๖๕ โดยการอพยพคนไทยในต่างประเทศนั้นเป็นการอพยพในสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่ว่าจะเป็น เกิดจากภัยธรรมชาติ สงครามกลางเมือง รวมไปถึงการก่อการร้าย ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์การปฏิบัติการกิจโดยใช้ทฤษฎี ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis), 5M Model และหลักคิดวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) โดยใช้กรอบเทคนิค Problem Tree มีขั้นตอนการปฏิบัติ สาเหตุปัจจัยและปัญหาที่ใกล้เคียงกัน แต่จะมีบางรายละเอียดการปฏิบัติบางขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไปตามข้อพิจารณาและบริบทของสถานการณ์ ณ ขณะนั้น ถือเป็นความท้าทายของกองทัพอากาศในการบริหารจัดการและปฏิบัติการกิจการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศเนื่องจากภัยคุกคามที่มากุ่รูปแบบและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติการกิจนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงสุดทุกมิติ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

๓. ข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติการกิจการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น กองทัพอากาศยังมีข้อจำกัดบางประการในการปฏิบัติการกิจ ซึ่งสิ่งที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้จะเป็นแรงขับเคลื่อนสู่การพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติการกิจนั้นเป็นไปตามหลักการและเหตุผลเป็นขั้นตอน เป็นที่ยอมรับ สามารถสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับในวงกว้างให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภายในกองทัพอากาศและภายนอกกองทัพอากาศ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจการใช้อากาศยานทหารเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินในการปฏิบัติครั้งต่อไปในอนาคต

๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๓.๑.๑ แนวทางการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นเพียงความคิดเห็นของผู้วิจัยเพียงด้านเดียวเท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่มีความสนใจนำไปพัฒนา ต่อยอด และประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกองทัพอากาศ

๓.๑.๒ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ เรื่องทางการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้องค์ความรู้แพร่กระจายสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๓ ผลของการวิจัยที่ปรากฏขึ้นในการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ จากสถานการณ์ฉุกเฉินสามารถเป็นประโยชน์ต่อกองทัพอากาศ เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของ แผนอพยพคนไทยในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๒.๑ ควรมีการศึกษาแนวทางการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทยในต่างประเทศ จากสถานการณ์ฉุกเฉินจากหน่วยงานอื่น หรือจากกรณีศึกษาของต่างประเทศเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ แนวทาง หรือมุมมองที่มีความแตกต่างกันออกไป

๓.๒.๒ ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยเสี่ยงในการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทย ในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติ ภารกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน บริหารจัดการ การใช้อากาศยานต่อไปในอนาคต

๓.๒.๓ ควรมีการศึกษาวจัยเพิ่มเติมในมิติอื่น ๆ ของการใช้อากาศยานเพื่ออพยพคนไทย ในต่างประเทศจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และขีดความสามารถ ในการปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กองทัพอากาศ. (๒๕๖๓). *ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี* (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐).

กองทัพอากาศ. (๒๕๖๖). *นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ* (พ.ศ.๒๕๖๗-๒๕๖๘).

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. (๒๕๖๐). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ*.

นาวาอากาศตรี สะอาด พงศาเจริญนนท์. (๒๕๖๒). *แนวทางการใช้อากาศยานทหารเพื่อการอพยพคนไทยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในอาเซียน. : โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ*.

นาวาอากาศเอก เอกกมล เทพสุภรณ์กุล. (๒๕๖๕). *การปฏิบัติการทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม. : กรมยุทธการทหารอากาศ*

ฝูงบิน ๖๐๒ กองบิน ๖. (๒๕๖๖). *แผนอพยพคนไทยที่อิสราเอล ฝูงบิน ๖๐๒ กองบิน ๖*.

ฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖. (๒๕๖๓). *คู่มือการบินและการปฏิบัติการกิจ (601 Sqdn. Phase Manual) ฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖*.

ฝยก.ศปก.ทอ. (๒๕๖๖, ๑๓ มิถุนายน). *สรุปผลการสนับสนุนการอพยพคนไทย ณ สาธารณรัฐชูดาน. : กรมยุทธการทหารอากาศ*

ฝยก.ศปก.ทอ. (๒๕๖๖, ๑๘ ธันวาคม). *สรุปผลการสนับสนุนการอพยพคนไทย ณ สาธารณรัฐอิสราเอล. : กรมยุทธการทหารอากาศ*

พลอากาศตรี พันธภัทดี พัฒนกุล. (๒๕๖๒, สิงหาคม). *คู่มือการอำนวยความสะดวก ศปก.ทอ. พ.ศ.๒๕๖๒. : กรมยุทธการทหารอากาศ*

ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ. (๒๕๖๖). *การอพยพคนไทยในชูดาน (ชี้แจง ศปก.ทอ.) [การนำเสนอ]*.

ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ. (๒๕๖๖). *เอกสารบรรยายสรุป HADR ตุรกี (ชี้แจง ศปก.ทอ.) [การนำเสนอ]*.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (๒๕๖๐). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ (พ.ศ.๒๕๖๐)*

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (๒๕๕๑, ๓๑ มกราคม). *พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑. เรียกใช้เมื่อ ๑ พ.ย. ๒๕๖๕*.

บรรณานุกรม (ต่อ)

กรมยุทธการทหารอากาศ. (พ.ศ.๒๕๖๖). *หลักนิยามปฏิบัติการของกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๖๖*
Thai PBS. (๒๕๖๖. ๑๘ ตุลาคม). ๒๒ ต.ค.นี้ เริ่มแผนอพยพ“คนไทย”จาก
อิสราเอลต่อเครื่องบิน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<https://www.thaipbs.or.th/news/content/332958>.

Thai PBS. (๒๕๖๖. ๒๕ เมษายน). *รัฐบาลอพยพชาวไทย 212 คนกลับจากซูดาน*. [ออนไลน์]. เข้าถึง
ได้จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/326958>.

AIRBUS. (2022, May 24). *A330/340 Flight Crew Operating Manual* ฝูงบิน ๖๐๒ กองบิน ๖.

AIRBUS. (2022, May 18). *A318/319/320/321 Flight Crew Operating Manual* ฝูงบิน ๖๐๒
กองบิน ๖.

ภาษาต่างประเทศ

Ministry of Defense. (2023, July). *Joint Doctrine Publication 3-51 Non-combatant
Evacuation Operations*. 3rd Edition, Version 2.

Mark Thompson. (2013, April 5). *Just In Case: U.S. Has Plans for Americans to Flee
South Korea*. [https://U.S.military.has.detailed.plans.for.evacuation.of
U.S.citizens.from.North.Korea/](https://U.S.military.has.detailed.plans.for.evacuation.of.U.S.citizens.from.North.Korea/) TIME.com

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ,ชื่อ	นาวาอากาศโท ณัฐพล นิสัยนัต
วัน เดือน ปี เกิด	๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๐
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	๑๒/๑๐๒ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ปี ๒๕๔๖ โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๔๗ ปี ๒๕๔๗ ปริญญาตรีวิศวกรรมอุตสาหการ โรงเรียนนายเรืออากาศ ปี ๒๕๕๓ โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๓๒ ปี ๒๕๖๑
ประวัติการทำงาน	นักบินประจำหมวดบิน ๓ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๔๐๑ กองบิน ๔ ปี ๒๕๕๔ นักบินประจำหมวดบิน ๑ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๒๑๑ กองบิน ๒๑ ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ นักบินประจำหมวดบิน ๒ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ ผู้บังคับหมวดบิน ๔ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ผู้บังคับหน่วยบิน ๙๖๐๑ กองกำลังทางอากาศเฉพาะกิจที่ ๙ ปี ๒๕๖๔ รองหัวหน้าแผนยุทธการ กองบังคับการ กองบิน ๖ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ รองผู้บังคับฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ นักบินประจำกองบิน ๖ ปี ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน